

Autorka: Radka Vicenová

Ako sa v médiách hovorí o diskriminácii?

Médiá používajú pojem diskriminácia pomerne voľne.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva je národný antidiskriminačný orgán a v rámci svojho mandátu zabezpečuje ochranu obetí diskriminácie a poskytuje právnu pomoc. Stredisko má však zároveň za úlohu vzdelávať a zvyšovať povedomie o tom, čo je to diskriminácia a aké negatívne dôsledky má nerovné zaobchádzanie.

V rámci tejto úlohy sa Stredisko intenzívne zaujíma aj o to, **ako je problematika diskriminácie zobrazovaná vo verejnom diskurze** a či jej zobrazovanie v médiách v súlade s tým, čo je alebo nie je za diskrimináciu považované na základe existujúcej právnej úpravy.

V najnovšej výskumnej správe z mediálneho monitoringu sme sa pozreli na to, ako médiá zobrazovali diskrimináciu v prvom polroku roku 2021. Išlo o obdobie, kedy sa diskriminácia pomerne často vo verejnej diskusii skloňovala v dôsledku prijímaných protipandemických opatrení. Analýza mala tri čiastkové výskumné otázky:

- ktoré médiá o problematike diskriminácie informujú najčastejšie,
- o akých prípadoch diskriminácie sa v médiách informuje najčastejšie,
- akým spôsobom a v akom kontexte je problematika diskriminácie v médiách zobrazovaná.

Výskumná správa z mediálneho monitoringu prináša niekoľko dôležitých zistení o tom, ako sa s pojmom diskriminácia narába vo verejnej diskusii.

Pozorovali sme napríklad **kritické množstvo príspevkov, ktoré prinášali informácie o prípadoch označovaných ako diskriminačné, tie však z hľadiska dôvodov (osobných charakteristík, na základe ktorých dochádza k diskriminácii) či oblastí (rôznych životných situácií, v ktorých ku diskriminácii môže dochádzať) nespádali do rozsahu vymedzeného antidiskriminačným zákonom.** Tiež sa pri označovaní diskriminačného konania neopierali o odborný názor a mali tendenciu o diskriminácii

Autorka: Radka Vicenová

informovať zjednodušenie či paušalizujúco. **O diskriminácii sa teda v mediálnom diskurze pomerne často hovorí vágne a bez kontextu.** Až pri 21,1 % analyzovaných príspevkov sme z hľadiska týchto kritérií zaznamenali vysokú mieru vágneho informovania, pri ďalších 42,5 % sme zaznamenali strednú mieru vágneho informovania. V nemalej miere pritom išlo aj o incidenty súvisiace s protipandemickými opatreniami, ktoré v danom časovom období tvorili približne tretinu všetkých analyzovaných príspevkov.

Ako kritickú hodnotíme aj nedostatočnú mieru viditeľnosti odborníkov a odborníčok pri označovaní diskriminačného konania vo verejnom diskurze či vysvetľovanie jeho implikácií pre jednotlivcov či spoločnosť. Práve v súvislosti s problematikou diskriminácie v súvislosti s protipandemickými opatreniami sa napríklad častejšie než odborníci a odborníčky k téme vyjadrovali verejní činitelia a činitelky. Naopak, stanoviská relevantných inštitúcií (napr. súdov či zodpovedných orgánov) dostávali k problematike v médiách pomerne málo priestoru (iba 16,8 % analyzovaných príspevkov). To považujeme za nebezpečné nielen z dôvodu nepresného informovania o diskriminačnom konaní, ale aj z dôvodu vyprázdňovania pojmu a politizácii problematiky. **Zároveň len 25 % analyzovaných príspevkov obsahovalo informáciu o negatívnych dopadoch diskriminačného konania na diskriminované osoby, iba 15 % uvádzalo ľudskoprávne zarámčovanie problematiky diskriminácie a iba 1,6 % príspevkov obsahovalo informáciu o antidiskriminačnej legislatíve Slovenskej republiky.**

Stredisko preto na základe zistení z mediálneho monitoringu upozorňuje, že v slovenskom mediálnom prostredí sa pojem diskriminácia používa pomerne voľne a neprispieva sa tak k lepšiemu porozumeniu tohto pojmu širokou verejnosťou. Zo strany relevantných aktérov je preto potrebné vyvinúť úsilie na zvyšovanie povedomia v tejto oblasti tak, aby široká verejnosť dokázala rozpoznať diskriminačné konanie a vedela, ako sa mu brániť. **Ak totiž nebudeme vo verejnom priestore o problematike diskriminácie hovoriť zrozumiteľne a korektne, ľudia môžu mať problémy pri rozpoznaní diskriminačného konania v každodennom živote.**

V prípade, ak máte podozrenie, že ste sa stali obeťou diskriminácie, obráťte sa na Slovenské národné stredisko pre ľudské práva. Môžete tak urobiť osobne, poštou alebo mailom na info@snslp.sk.

Výskumnú správu si môžete prečítať na [webovej stránke Strediska](#).